

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Undervisningsudvalget
Titel	Besvarelse af samrådsspørgsmål H, I og J om puljen til løft af de fagligt svageste elever
Målgruppe	Undervisningsudvalget
Arrangør	Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 10 min
Tid og sted	Tirsdag den 7. februar 2017, kl. 15.16, i FT, vær. 2-080

Disposition

1. Indledning
2. Om elevernes faglige niveau (tal og statistik)
3. Svar på spørgsmål H og J
4. Svar på spørgsmål I

1. Indledning

- Tak for at indbyde mig til samråd om det her vigtige emne. De 500 mio. kr. er en pulje, som er indgået af denne regering, men som er blevet opfundet af den tidligere Venstre-regering. Og det er en pulje, som er afsat på den måde, som ordføreren lige kort skitserede, men som der endnu ikke ligger nogen konkret model for. Og det vanskeliggør jo selvfølgelig det her samråd en smule, men lad os dykke ned i det.
- Udvalget har efter ønske fra Annette Lind (S) og på baggrund af en artikel på Altinget.dk den 2. december 2016 om regeringens plan om en pulje for elevløft bedt mig om at besvare tre spørgsmål – spørgsmål H, I og J.
- Spørgsmål H drejer sig om den konkrete udmøntning af puljen på 500 mio. kr., som fremgår af regeringsgrundlaget.
- Spørgsmål I går på de reaktioner fra bl.a. Skolelederforeningen, der kom i kølvandet på regeringsgrundlagets offentliggørelse, i forhold til regeringens intention om igangsættelse af skolepuljen.
- Spørgsmål J handler om målretning af puljemidlerne mod skoler med de største udfordringer i forhold til elevernes faglige niveau.
- Jeg vil indledningsvis kort redegøre for de udfordringer, vi lige nu står overfor med hensyn til elevers faglige niveau i folkeskolen. Dernæst vil jeg tillade mig at besvare spørgsmål H og J samlet, hvorefter jeg vil besvare spørgsmål I. Som spørgeren er gjort bekendt med, så vil jeg desværre ikke kunne sige så meget konkret om udmøntningen af puljen, da regeringen på nuværende tidspunkt endnu ikke har lagt sig fast på en model.

2. Om elevernes faglige niveau (tal og statistik)

- Formålet med folkeskolen er, at eleverne lærer noget, at de får kundskaber, at de bliver dygtige, at de bliver demokratiske borgere og kan udfordre magten. Mange elever klarer sig rigtig fint, men det er langt fra alle.

- Jeg vil gerne sætte lidt tal på for at skitsere udfordringernes omfang.
- I 2016 var der knap 50.000 elever i 9. klasse i de kommunale skoletyper. Ud af dem opnåede cirka 7.000 elever ikke mindst 2 både i dansk og matematik ved 9.-klasseprøverne. Det svarer til cirka 15 procent.
- Det er især drengene, der ikke opnåede mindst 2 i dansk og matematik. 13 procent af drengene opnåede ikke mindst 2 i dansk og matematik i 2016, mens 10 procent af pigerne ikke opnåede mindst 2 i dansk og matematik i 2016.
- Nogle skoler har større udfordringer end andre. Det gælder både inden for og mellem skoletyper.
- Fra de nationale test ved vi, at 9-10 procent af eleverne opnår "ikke tilstrækkelige" eller "mangelfulde" resultater i dansk, læsning i 8. klasse.
- Fra PISA ved vi, at 15 procent af de 15-årige er dårlige læsere, og det er ikke lykkedes os at reducere andelen siden 2009. Og det er især drengene, der er svage læsere.
- De dårlige resultater slår også igennem i de unges videre forløb i uddannelsessystemet.
- I dag er hver tiende elev fra de kommunale skoletyper endnu ikke i gang med en ungdomsuddannelse eller 10. klasse, når der er gået 15 måneder efter afslutning af 9. klasse.
- Samtidig ved vi, at hele 20 procent forventes at stå uden mindst en ungdomsuddannelse 7 år efter afslutning af 9. klasse.
- Med folkeskolereformen blev der blandt andet fastsat et mål om, at andelen af elever med dårlige resultater i de nationale test i læsning og matematik skal reduceres år for år. Det er blandt andet det, denne ekstra pulje penge skal være med til at sikre. Men det er vigtigt for mig at sige, at den ikke gør det alene. Vi kan se fra mange års erfaringer, at penge ikke gør det alene. Det kræver en særlig indsats og et ledelsesmæssigt fokus at skabe dette løft. Og det kræver opbakning og ejerskab fra både kommuner, skoleledere, lærere, forældre og eleverne selv.
- Puljen skal være det ekstra rygstød fra statens side til at skabe et ledelsesmæssigt fokus på at få alle med.

- Skolelederne og lærerne er meget vigtige faktorer i forhold til elevernes faglige niveau, så vi skal have fokus på, at den gode undervisning har så gode rammer som muligt.
- Det ændrer ikke ved, at det er en kommunal opgave at sørge for, at alle elever i folkeskolen kommer godt i vej. Det er det nu, og det vil det også være efter, at puljen er brugt. Derfor er det også helt afgørende, at kommunerne støtter op om indsatsen på de mest udsatte skoler.

3. Svar på spørgsmål H og J

Spørgsmål H: "Ministeren bedes redegøre for, hvordan man vil udmønte den i regeringsgrundlaget omtalte pulje på 500 mio. kr. over tre år målrettet 100 udvalgte skoler?"

Spørgsmål I: "Hvordan forholder ministeren sig til den bekymring, der bl.a. rejses af Skolelederforeningen, i forhold til den model regeringen påtænker at tildele pengene på baggrund af ("Regeringens plan om belønning til skoler møder skepsis", Altinget.dk den 2. december 2016?)"

- Puljen for elevløft på 500 mio. kr. over tre år skal tilskynde skoler til en bedre indsats over for de fagligt svageste elever, der har behov for at blive bedre til for eksempel dansk og matematik.
- Skolepuljen er tænkt som en ny form for satsning på de skoler, hvor mange elever skal hjælpes tidligere og bedre. Puljen kan derfor også udmøntes på en anden måde, end vi plejer – nemlig på baggrund af resultater.
- Og jeg vil gerne understrege, at jeg har fuld tillid til, at der allerede i dag arbejdes målrettet på at løfte fagligt svage elever på de enkelte skoler. Men puljen kan være med til at give skolerne en ekstra tilskyndelse til at få endnu flere elever med rent fagligt.
- Som nævnt i regeringsgrundlaget skal puljen målrettes omkring 100 skoler med mange elever med lavt fagligt niveau med en geografisk spredning.
- Det er skoler, som af den ene eller den anden grund har behov for en ekstra håndsrækning til at løse denne opgave eksempelvis på grund af de rammevilkår, de har.
- Ministeriet vil have kontakt med de skoler, som kommer i målgruppen, så vi kan sikre os, at skolerne har det bedst mulige afsæt for en særlig indsats.

- Ministeriet er lige nu ved at se på, hvordan en konkret model for puljen kan se ud, og derfor vil jeg ikke på nuværende tidspunkt gå mere i detaljer.
- Jeg vil dog bemærke, at det er vigtigt, at midlerne uddeles ud fra en simpel og let gennemskuelig metode, så den enkelte skole kan se, om skolen lykkes, og så den enkelte skole kan se, hvad de vil få ud af at engagere sig i indsatsen.
- Det overordnede hensyn med udmøntningsmodellen er at understøtte, at alle involverede aktører har en klar tilskyndelse til at bidrage til et fagligt løft af de elever, der ellers kan ende på kanten af samfundet.

4. Svar på spørgsmål I

Spørgsmål I: "Hvordan vil ministeren sikre sig, at pengene rent faktisk går til de skoler med det største behov og de største udfordringer i forhold til at løfte eleverne fagligt"?

- I den omtalte artikel på Altinget.dk den 2. december 2016 luftede Skolelederforeningen og Danmarks Lærerforening en bekymring for betingelsen i regeringsgrundlaget om dokumenteret løft af fagligt svage elever.
- Bekymringen er først og fremmest, at puljemidlerne ifølge foreningen ikke vil gå til de mest udsatte børn på de mest udsatte skoler, da disse ofte ligger i kommuner, der ikke har råd til at investere i – og efterfølgende dokumentere – et fagligt løft af eleverne.
- I forhold til denne bekymring vil jeg gerne slå fast, at udmøntningsmodellen for puljen selvfølgelig skal sikre skolerne de bedste forudsætninger for at igangsætte en indsats for løft af fagligt svage elever.
- Det betyder også, at der er behov for ledelsesfokus. Og der er behov for, at der lokalt er et ansvar, ejerskab og vilje til at forandre. Det er ikke en statslig opgave, men vi kan være med til at give en ekstra motivation i form af belønning og ekstra support i form af viden og rådgivning.
- Skolepuljen er udtryk for en helt særlig satsning fra regeringens side i forhold til de skoler, hvor mange elever har lave faglige resultater og derfor har dårlige forudsætninger for at komme videre.
- Tak.